

ΗΠΙΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ

➤ διατηρητέου κτιρίου της οδού Αναγεννήσεως στη Θεσσαλονίκη, που υλοποιήθηκε με την επίβλεψη του Δήμου Θεσσαλονίκης και την εποπτεία της Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας, αναφέρθηκαν οι **Κατερίνα Μπλέτσα, Κορνηλία Τρακοσοπούλου – Τζήμου και Σοφία Χριστοφορίδου**.

Σε δεύτερη φάση, θα ολοκληρωθούν εργασίες, που είτε εξαρτώνται άμεσα από την τελική χρήση του κτιρίου είτε δεν μπορούν να καλυφθούν από τον προϋπολογισμό του παρόντος έργου, λόγω απρόβλεπτων πρόσθετων δαπανών (πχ, πλήρης αποκατάσταση του εσωτερικού διάκοσμου, διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου κτλ). «**Όλα τα παραπάνω θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο μιας νέας εργολαβίας, σε συνέχεια της τρέχουσας**, που βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης, **εφόσον εξασφαλιστεί άμεσα η απαιτούμενη χρηματοδότηση**», επεσήμαναν οι εισηγητές.

Το κτίριο, που οικοδομήθηκε από Βούλγαρο ιδιοκτήτη, αγοράστηκε το 1927 από την οικογένεια Πετριδου και χρησιμοποιήθηκε ως κατοικία μέχρι τη δεκαετία του '60, για να στεγάσει στη συνέχεια γραφείο μεταφορών και αποθήκη υλικών, αλλά και άστεγους. **Κατά τη τελευταία χρονική περίοδο δέχθηκε σημαντικές αλλοιώσεις στα δομικά και μορφολογικά του στοιχεία**, μεταξύ άλλων από βανδαλισμούς και εμπρησμούς. Παρ' όλα αυτά, διατηρήθηκαν επαρκή στοιχεία που επέτρεψαν τη σύνταξη της μελέτης και το έργο αποκατάστασης – επανάρχης του. Το 1984 χαρακτηρίστηκε ως έργο τέχνης από το υπουργείο Πολιτισμού. Σήμερα ανήκει στο δήμο Θεσσαλονίκης, από τον οποίο ανατέθηκε η μελέτη αποκατάστασής του σε ιδιωτικό γραφείο μελετητών (1996). Οι εργασίες, που βρίσκονται σε εξέλιξη μέχρι σήμερα, ενίσχυσαν – αποκατέστησαν το φέροντα οργανισμό του, ενώ ανέδειξαν τα ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά και μορφολογικά στοιχεία με σεβασμό στον αρχικό χαρακτήρα του μνημείου.

■ ΚΤΙΡΙΟ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ: ΜΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ-ΠΡΟΚΛΗΣΗ

Στην αποκατάσταση και αναδιάρθρωση του διατηρητέου κτιρίου του υποκαταστήματος Θεσσαλονίκης της Τράπεζας της Ελλάδος αναφέρθηκαν οι: **Νικόλαος Γκόρτσιος, Κορνηλία Τρακοσοπούλου – Τζήμου και Άγγελος Ξένος**. Όπως είπαν, τα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν τόσο κατά τη φάση της σύνταξης της μελέτης όσο και κατά την υλοποίησή της ήταν ποικίλα, όπως άρση όλων των μεταγενέστερων άστοχων επεμβάσεων σε δομικά και μη στοιχεία του κτιρίου που αλλοίωσαν την αρχική σύνθεση και μορφολογία του, νέος σχεδιασμός σε επιλεγμένους εσωτερικούς χώρους, αρμονική ένταξη όλων των απαραίτητων εγκαταστάσεων εκσυγχρονισμού των υποδομών. Η αποκάλυψη και αποκατάσταση του εσωτερικού αλαβάστρινου τρούλου που βρισκόταν σε κακή κατάσταση συντήρησης, ο νέος σχεδιασμός της υπερκείμενης διαφώτιστης στέγης, ο καθαρισμός – ανάδειξη των εσωτερικών επιφανειών και των διακοσμητικών στοιχείων με ήπια μέσα, η συντήρηση των αρχικών δαπέδων κ.α. συνέβαλαν ουσιαστικά στην ανάδειξη των αυθεντικών αρχιτεκτονικών αξιών του μνημείου.

■ «ΑΝΤΕΧΕΙ» ΤΟ ΜΕΤΡΟ Η ΚΑΜΑΡΑ

Ανθεκτική στις εργασίες διάνοιξης του μετρό Θεσσαλονίκης αποδεικνύεται η Αψίδα του Γαλέριου («Καμάρα»), ακόμη και με βάση το δυσμενέστερο σενάριο, σύμφωνα με εργασία των **Νίκου Σοφιανού, Μιχάλη Σοφιανού, Αναστάσιου Σέξτου, Κοσμά Στυλιανίδη και Θόδωρου Χατζηγώγου**. Η εργασία είχε ως στόχο τη διερεύνηση των ενδεχομένων επιπτώσεων της διάνοιξης της διπλής σήραγγας του μετρό στο περίφημο ρωμαϊκό μνημείο του 4ου αιώνα μ.Χ.

Η Καμάρα φαίνεται ότι «αντέχει» για τρεις βασικούς λόγους. Ο πρώτος δε σχετίζεται με την ίδια την κατασκευή της, αλλά με το **βάθος της διάνοιξης**, που είναι αρκετά μεγάλο και βρίσκεται κάτω από το επίπεδο της επιφανειακής ζώνης στο κέντρο της Θεσσαλονίκης. Δεύτερον, η **τεχνική κατασκευής της σήραγγας** που θα υιοθετηθεί, με τη χρήση του μετροπόντικα, είναι με **ισορροπία πίεσης**, οπότε διασφαλίζει πολύ μικρές έως αμελητέες μετακινήσεις στο έδαφος. Τρίτον, **η ίδια η κατασκευή του έργου** το διασώζει, αφού είναι ένα έργο σωστά κατασκευασμένο, με εντυπωσιακές αντοχές στο χρόνο.

■ ΑΜΕΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΖΗΤΟΥΝ 186 ΒΑΛΚΑΝΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

Άμεση χρηματοδότηση για την αποκατάσταση και προστασία τους χρειάζονται 186 βαλκανικά μνημεία, από ορθόδοξες εκκλησίες και τζαμιά μέχρι αρχαιολογικούς χώρους και βιομηχανικά ακίνητα, τα οποία περιλαμβάνονται σε σχετικό κατάλογο της Κομισιόν και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Τα μνημεία, κάποια από τα οποία έχουν υποστεί καταστροφές από πολεμικές συρράξεις, μπήκαν στο «μικροσκοπείο» στο πλαίσιο κοινής πρωτοβουλίας του προγράμματος «Ολοκληρωμένης Αναβίωσης / Τεκμηρίωσης της Αρχιτεκτονικής και Αρχαιολογικής Κληρονομιάς». Το πρόγραμμα ξεκίνησε το 2003 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Τους βασικούς στόχους του παρουσίασε στο συνέδριο ο επίκουρος καθηγητής ΔΠΘ, **Αλκιβιάδης Πρέπης**. Μέχρι σήμερα, σχεδόν το 50% των μνημείων αυτών έχουν επιχορηγηθεί καθ' ολοκληρία ή επιμέρους, ως αποτέλεσμα του προγράμματος και των συνακόλουθων ενεργειών του. Μεταξύ των μνημείων περιλαμβάνονται: Αγορά της Κορυτσάς, Μουσείο αρχαιολογικού χώρου Απολλωνίας (Αλβανία), Εθνική Βιβλιοθήκη (παλιό Δημαρχείο) στο Σαράγεβο (Βοσνία- Ερζεγοβίνη), τέμενος του Φετιχ Μεχμέτ στο Κιουστενίλ και ο ναός της Αγίας Σοφίας στη Σόφια (Βουλγαρία), το κτίριο της παλιάς γαλλικής πρεσβείας στο Τσέντιε (Μαυροβούνιο), ο ναός των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στο Ταργκόβιστε (Ρουμανία) και η Παναγία Περιβλεπτος της Οχρίδας (ΠΓΔΜ).

Χορηγοί του συνεδρίου ήταν οι εταιρίες **ΚΟΥΡΑΣΑΝΙΤ, ΔΑΛΚΑΦΟΥΚΗΣ ΟΙΚΟΣ ΕΠΕ, ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ** και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης. ■

ΑΓΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΛΟΥΤΡΟ ΤΟΥ ΚΥΚΛΙΣ ΕΚΦΡΑΖΕΙ Η ΝΕ

Την αγωνία της για τη διάσωση του λουτρού του Κυκλίου, ενός από τα ελάχιστα σωζόμενα μνημεία οθωμανικής αρχιτεκτονικής στην πόλη, εκφράζει η εκεί Νομαρχιακή Επιτροπή (ΝΕ) του ΤΕΕ/ΤΚΜ, τονίζοντας ότι η κατάσταση του μνημείου είναι τραγική, όπως φαίνεται από τον εξωτερικό χώρο πάνω από τον κεντρικό τρούλο.

Σύμφωνα με τη Ν.Ε., «το κτίριο αυτό είναι συνδεδεμένο με την ιστορία της παλιάς πόλης, ένας χώρος αγαπημένος για τους πρώτους κατοίκους της, ένα μνημείο που αποτελεί σημαντικό κομμάτι της πολιτιστικής μας κληρονομιάς».

Από το 1995 το λουτρό έχει κηρυχθεί ως διατηρητέο μνημείο. Οι μηχανικοί του Κυκλίου, που πρωτοστάτησαν στη διαδικασία κήρυξής του ως διατηρητέου μνημείου έθεσαν ως στόχο εκτός από την προστασία του την ανάκτηση του δημόσιου χαρακτήρα του και την αξιοποίησή του με χρήση ανάλογη της ιστορικής και αισθητικής του αξίας.

Δυστυχώς 15 χρόνια τώρα δεν έχει τελεσφορήσει καμιά ενέργεια προς την κατεύθυνση αυτή. Αντιθέτως, πληροφορούμαστε ότι στο εσωτερικό του γίνονται αυθαίρετες επεμβάσεις, την έκταση των οποίων δεν γνωρίζουμε και τις οποίες φαίνεται ότι αγνοεί και η αρμόδια υπηρεσία που είναι επιφορτισμένη με το καθήκον της προστασίας του.

Η κατάσταση του μνημείου όπως φαίνεται από τον εξωτερικό χώρο πάνω από τον κεντρικό τρούλο είναι τραγική. Καλούμε όλους τους υπεύθυνους που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην εξεύρεση λύσης να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες πριν επέλθουν ανεπανόρθωτες καταστροφές στο σώμα του κτιρίου. Κατά τη ΝΕ, το λουτρό μπορεί να αποτελέσει έναν, από τους λίγους δυστυχώς κρίκους, που μπορούν να συνδέσουν την παλιά με τη νέα πόλη. «Θεωρούμε απαραίτητη την ενεργοποίηση των πολιτών, των πολιτιστικών φορέων του τόπου μας, αλλά προπάντων των τοπικών αρχόντων και πρωτίστως της πολιτείας δια των αρμοδίων της», καταλήγει η ανακοίνωση. ■

